

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 11, LT-01103, Vilnius, tel. 8 706 63846, faks. 8 706 63895

el. p. LRVkanceliarija@lrvt.lt, <http://www.lrv.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604574

Lietuvos tėvų forumui

Nr.

Kopija

Prezidento kanceliarijai

Seimo kanceliarijai

Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

Sveikatos apsaugos ministerijai

DĖL JŪSŲ KREIPIMOSI

Gavome Jūsų 2021 m. sausio 25 d. raštą Nr. 20210125 su kreipimusi, kuriame keliate aktualius klausimus dėl kokybiško ugdymo užtikrinimo, mokinių patiriamų emocinių ir psichologinių sunkumų, mokytojų ir mokinių sveikatos užtikrinimo COVID-19 ligos sukeltos pandemijos akivaizdoje.

Suprasdami Jūsų susirūpinimą, norime informuoti, kad tiek epidemiologinė situacija, tiek aktualiausi klausimai, susiję su pandemijos valdymu atskirose valstybės veiklos srityse (tarp jų ir švietimo srityje) yra nuolat aptariamai Vyriausybės posėdžiuose ir pasitarimuose, Valstybės ekstremalių situacijų komisijos posėdžiuose, kituose atsakingų institucijų pasitarimuose. Siekiant reaguoti į sparčiai kintančią situaciją ir priimti naujausia ekspertine informacija pagrįstus sprendimus, sudarytos ekspertines įžvalgas bei pasiūlymus Vyriausybei ir atsakingoms institucijoms teikiančios darbo grupės:

- Klausimai dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) prevencijos, diagnostikos, gydymo ir kitų epidemijos valdymo priemonių taikymo ir įgyvendinimo yra svarstomi Nepriklausomų ekspertų patariamojoje taryboje pasiūlymams dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) valdymo svarstyti ir teikti (toliau – patariamoji taryba), sudarytoje Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2020 m. gruodžio 18 d. potvarkiu Nr. 183 „Dėl darbo grupės sudarymo“.
- Informacija apie egzistuojančias visuomenės iniciatyvas, susijusias su neigiamų pandemijos padarinių šalinimu, pagalbos teikimo pandemijos paveiktoms asmenų grupėms koordinavimo klausimai, informacija apie sisteminę pagalbos teikimo problemas svarstomi darbo grupėje klausimams, susijusiems su pagalbos COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) sukeltos pandemijos paveiktoms asmenų grupėms teikimu, koordinuoti ir spręsti, sudarytoje Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2020 m. gruodžio 18 d. potvarkiu Nr. 184 „Dėl darbo grupės sudarymo“.
- Valstybės institucijų ir įstaigų renkami ir analizuojami duomenys bei jais remiantis priimami sprendimai dėl COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) sukeltos pandemijos

valdymo svarstomi darbo grupėje klausimams, susijusiems su COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) lemiamų reiškinų prognozavimu ir valdymu, koordinuoti ir spręsti, sudarytoje Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2020 m. gruodžio 30 d. potvarkiu Nr. 185 „Dėl darbo grupės sudarymo“.

Informuojame, kad 2021 m. sausio 21 d. patariamoji taryba kartu su Švietimo, mokslo ir sporto ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija aptarė ugdymo veiklų atnaujinimo mokyklose scenarijus. Nutarta, kad Švietimo, mokslo ir sporto ministerija parengs pasiūlymus dėl galimo ugdymo kontaktiniu būdu proceso laipsniško atnaujinimo, o Sveikatos apsaugos ministerija inicijuos teisinės bazės keitimą tam, kad būtų užtikrintas mokinių ir mokytojų saugumas mokyklose.

Norėtume informuoti, kad karantino ribojimų atlaisvinimo etapai buvo aptarti ir 2021 m. sausio 25 d. Valstybės ekstremalių situacijų komisijoje. Sutarta, kad šie etapai turi būti grindžiami epidemiologinės situacijos stebėsenos rodikliais, kuriuos patariamoji taryba 2021 m. sausio 5 d. posėdyje pateikė Vyriausybei. Greta kitų klausimų posėdyje buvo svarstoma, kad nuo vasario antrosios pusės būtų galima grįžti prie kontaktinio arba mišraus pradinų klasių ugdymo, užtikrinant valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo reikalavimus. Posėdyje priimtas sprendimas pavesti ministerijoms savo srityse konkretizuoti ir detalizuoti galimus atlaisvinimo scenarijus.

Atsakydami į Jūsų klausimus dėl mokytojų ir mokinių saugumo užtikrinimo, primename, kad siekiant išsiaiškinti, kokia dalis pedagogų jau yra persirgusi koronaviruso infekcija, šiuo metu jau pradėtas pedagogų testavimas serologiniais antikūnių testais. Pirmiausia pradėti testuoti pedagogai, turintys tiesioginį (nuolatinį ar laiką) kontaktą su mokiniais.

Taip pat norėtume informuoti, kad Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras 2021 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. V-179 pakeitė Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. gruodžio 23 d. įsakymą Nr. V-3006 „Dėl skiepavimo valstybės biudžeto lėšomis įsigyjama COVID-19 ligos (koronaviruso infekcija) vakcina prioritetinių gyventojų grupių nustatymo“ ir į prioriteto tvarka skiepjamų asmenų sąrašą įrašė:

- savivaldybių administracijų paskirtus asmenis, užtikrinančius vaikų priežiūrą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ 2.2.9.9 papunktyje nurodytais atvejais,
- asmenis, dirbančius švietimo įstaigose, kituose švietimo teikėjuose, specialiosiose mokyklose arba bendrojo ugdymo mokyklų specialiosiose klasėse, dirbančius profesinio mokymo įstaigose ir turinčius tiesioginį (nuolatinį ar laikiną) kontaktą su mokiniais, bei savivaldybių visuomenės sveikatos biurų visuomenės sveikatos specialistus, vykdančius sveikatos priežiūrą mokyklose.

Atsakydami į Jūsų prašymą inicijuoti mokslinius tyrimus, kurie įvertintų nuotolinio mokymosi žalą ir pasekmes mokiniams, norėtume informuoti, kad Lietuvos mokslo taryba inicijavo trumpalaikių taikomųjų mokslinių tyrimų, skirtų išvadoms ir rekomendacijoms dėl COVID-19 pandemijos ir jos sukeltų padarinių žmogaus sveikatai, valstybės politikai, ekonomikai, visuomenės saugumui, švietimui, kultūrai bei kitoms valstybės ir visuomenės gyvenimo sritims, kurioms koronaviruso plitimas turi ilgalaikių pasekmių, parengti atlikimą. Šių tyrimų rezultatai kartu su viso pasaulio mokslininkų atliktų tyrimų duomenimis yra vertinami priimant sprendimus tiek Vyriausybės posėdžiuose ir pasitarimuose, tiek anksčiau minėtose darbo grupėse.

Reaguodami į Jūsų prašymą parengti švietimo sistemos gerinimo planą, norėtume informuoti, kad Švietimo, mokslo ir sporto ministerija yra patvirtinusi pagalbos priemonių paketą, skirtą per pandemiją patiriams mokymosi sunkumams kompensuoti. Taip pat norėtume priminti, kad pandemijos sukeltų pasekmių įveikimas ir pasinaudojimas jos išryškintomis galimybėmis yra vienas pagrindinių Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72, akcentų, todėl tiek švietimo, tiek kitose valstybės valdymo srityse Vyriausybė dės visas pastangas kompensuoti šias pasekmes ir įgyvendinti galimybes.

Kartu norėtume informuoti, kad visą aktualią informaciją COVID-19 tema galima rasti puslapyje <https://koronastop.lrv.lt/lt/>.

Jeigu turėtumėte papildomų konkretesnių klausimų ir pasiūlymų dėl švietimo sistemos tobulinimo ir pandemijos valdymo, prašytume kreiptis atitinkamai į Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją ir Sveikatos apsaugos ministeriją.

PRIDEDAMA. Lietuvos tėvų forumo 2021 m. sausio 25 d. raštas Nr. 20210125 (Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai ir Sveikatos apsaugos ministerijai).

Vyriausybės kanclerė

Giedrė Balčytytė

Asociacija „LIETUVOS TĖVŲ FORUMAS“

Įmonės kodas: 300144391

Adresas korespondencijai: Veliuonos g. 18, Kaunas, LT-48338

El.paštas: info@tevuforumas.lt Interneto svetainė: www.tevuforumas.lt

Lietuvos Respublikos Prezidentui

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkei

Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo ir mokslo komitetui

Lietuvos Respublikos Seimo Sveikatos reikalų komitetui

Lietuvos Respublikos Socialinių reikalų ir darbo komitetui

Lietuvos Respublikos Teisės ir teisėtvarkos komitetui

KREIPIMASIS DĖL VAIKŲ SUGRIŽIMO Į MOKYKLAS IR KOKYBIŠKO UGDYMO UŽTIKRINIMO

2021-01-25 Nr. 20210125

Lietuvos tėvų forumas, atstovaudamas ir gindamas šeimų, tėvų ir vaikų interesus siekiant kokybiško ir pilnavertiško švietimo, susiklosčius kritinei situacijai šalies švietimo sistemoje, kreipiasi į LR Prezidentą, LR Seimą ir LR Vyriausybę reikalaudami imtis neatidėliotinų sprendimų ir veiksmų.

Suprasdami, kad naujai išrinkta LR Vyriausybė jau pradėjo ir pilnai vykdo savo programos įgyvendinimo darbus, susidarius tokiai tragiškai ugdymo situacijai Lietuvoje, tikimės ir laukiame operatyvių ir efektyvių sprendimų, remiantis Lietuvos ir tarptautinių švietimo ekspertų rekomendacijomis, mokslinių tyrimų duomenis, atsižvelgiant į visuomeninių organizacijų siūlymus ir bendradarbiaujant su Lietuvos moksleivių tėvais.

I. Problematika ir esamos situacijos vertinimas

1. Visa Lietuvos Švietimo sistema, esamoje situacijoje, yra totaliai nepasiruošusi kokybiškam ugdymo ir mokymosi proceso užtikrinimui.

Nuo 2020m. kovo mėnesio, įvedus nuotolinį mokymąsi, mokytojai, moksleiviai ir tėvai susidūrė su begale techninių kliūčių, kurios akivaizdžiai neatitiko mokymosi proceso reikalavimų. Naujoji Vyriausybė nuo gruodžio 19 d. vėl įvedė (pratęsė) visuotinį nuotolinį mokymąsi, nors visos ankstesnės techninės kliūtys nebuvo išspręstos ir reikalingos bei būtinosios priemonės neįgyvendintos. Visi sprendimai susiję su švietimo sistema buvo priimami skubotai, neįvertinant pasekmių, nesitariant su socialiniais partneriais, nepateikiant jokių pagrįstų ir moksliskai įrodytų argumentų, pagrindžiančių įvedamas priemones. Pvz. Vaikų atostogų paankstinimas rezonavo su kitais veiksmais, kaip, prekybos centrų veikla ir nekontroliuojamas masinis žmonių lankymasis juose.

2. Švietimo sistemos kontrolės ir priežiūros neatitikimai.

Vertinant nuotolinio mokymosi laikotarpį, nuo 2020 m. kovo mėnesio, įžvelgiamas vaikų išsilavinimo kokybės ir kontrolės praradimas, kurį galima būtų prilyginti visos vaikų kartos ateities praradimui.

Nebuvo ir kol kas nėra vieningo nuotolinio mokymosi sistemos užtikrinimo. Mokyklose taikomi skirtingi metodai, skirtinga prisijungimų trukmė, skirtingos technologinės platformos, medžiagos dėstymo intensyvumas, praktinių ir teorinių mokytojų žinių ir įgūdžių skirtumai, naudojamų priemonių trūkumas, jų visiškas nepritaikymas ir neatitikimas skirtingiems moksleivių amžiaus tarpsniams ir grupėms. Išryškėjo mokymosi proceso diskreditacijos problema, kuomet mokytojų vedamos pamokos yra stebimos tėvų (pradinės klasės). Užfiksuotas rekordinis mokytojų ir tėvų konfliktinių situacijų skaičius. Vyresnių klasių moksleivių mokymosi proceso organizavimo ir pravedimo trūkumai, nepakankamas kontrolės ir atsakomybės paskirstymo mechanizmas, kas akivaizdžiai atsispindi ir 2020 m. abiturų egzaminų sesijos ir ypatingai matematikos baigiamojo valstybinio egzamino rezultatuose, kurie tarsi perspėjimas apie nuotolinio mokymosi neefektyvumą ir daromą žalą.

3. Diskriminacija švietimo sistemoje

LR Vyriausybės gruodžio mėnesį priimti nutarimai dėl visuotinio nuotolinio mokymosi įvedimo atskleidė iki šiol neregėtą diskriminaciją švietimo sistemoje, kuomet nepakankamas pajamas gaunančios, daugiavaikės ar skurdžiai gyvenančios šeimos realiai neturi galimybės užtikrinti savo vaikams pilnaverčio mokymosi proceso.

Valdžios priimtas sprendimas leisti socialiai remtinų šeimų vaikams rinktis mokyklose dėl maitinimo ir kitų paslaugų gavimo, kai tuo tarpu mokymosi procesą toliau tęsti nuotoliniu būdu - neleidžiama. Tai yra absoliučiai diskriminuojančio pobūdžio sprendimas, kuris neturi jokio nei mokslinio, nei loginio paaiškinimo. Tokių sprendimų pasekmės išryškina ne tik turtinę, bet ir socialinę bei moralinę distanciją tarp vaikų, kas dar labiau paaštrins ir taip jautrią šios grupės vaikų savijautą ir socialinius tarpusavio santykius.

Nors oficialiai mokslas Lietuvoje yra nemokamas, tačiau didelė dalis tėvų, norėdami užtikrinti savo vaikų mokymosi kokybę ir pasiekimus, yra priversti samdyti korepetitorius ir už tai papildomai mokėti. Ši situacija dar kartą akivaizdžiai demonstruoja nuotolinio mokymosi trūkumus ir neišspręstas problemas - tai sumažintas dalykinių pamokų skaičius, sutrumpintos pamokos, pamokų organizavimas, medžiagos pateikimas ir kt. Neformalaus ugdymo srityje šios problemos yra dar opesnės – kai plaukimo ar gimnastikos „užsiėmimai“ vykdomi nuotoliniu būdu.

Pagal LR Civilinį Kodeksą yra nustatyta, jog už bet kokias paslaugas galima mokėti tik pagal jų buvimo ir atitikimo kokybės reikalavimams faktą. Šiuo metu, kai mokymosi ir švietimo paslaugos neatitinka mokymosi ir ugdymo reikalavimų, bei kyla pagrįstų abejonų dėl gaunamų paslaugų kokybės, mes kaip tėvų ir vaikų teisėtus lūkesčius ir interesus atstovaujanti organizacija tai vertiname, kaip švietimo sistemos visišką profanaciją ir totalią diskreditaciją visuomenės akyse.

4. Nuotolinio mokymosi keliami psichiniai-emociniai sunkumai. Vilniaus Universiteto mokslininkų grupė 2020 m. spalio mėnesį pateikė savo tyrimo rezultatus „Mokinių psichologinė savijauta COVID-19 pandemijos metu“. Tyrimo rezultatai atskleidė, kad 4 iš 5 paauglių dėl pandemijos susidūrė su mokymosi sunkumais; maždaug 3 iš 4 paauglių įvardijo, kad sutriko jų laisvalaikio veikla; daugiau nei pusė paauglių teigė dėl karantino patiriantys socialinių ir bendravimo santykių su bendraamžiais sunkumų, o maždaug 1 iš 4 paauglių įvardijo dėl karantino patiriantys santykių sunkumų šeimoje. Tyrimu taip pat nustatyta, kad tik 21,7% sunkumus patyrusių paauglių gavo psichologinę pagalbą.

Todėl kyla pagrįstas klausimas kodėl šis mokslininkų tyrimas nebuvo vertintas ir analizuojamas, kodėl jame pateiktos rekomendacijos nebuvo vertinamos ir įtraukiamos, priimant sprendimus dėl nuotolinio mokymosi įvedimo atnaujinimo 2020-12-19 d.?

Dar viena šio tyrimo išvada yra itin rimta problema, su kuria mes šiandien gyvename. „Mokykloje vaikai ir paaugliai praleidžia daug laiko – mokosi, kuria santykius, atranda savo

stiprybes ir pomėgius. Mokyklos vaidmuo ypač svarbus pažeidžiamiesiems, sunkumų patiriantiems vaikams ir paaugliams. Krizės laikotarpiu mokykla ir jos specialistai vaikams ir paaugliams gali būti reikšmingas stabilumo, socialinių kontaktų bei pagalbos šaltinis“.

5. Mokytojų ir moksleivių sveikata

Pasaulio sveikatos organizacija sveikatos sąvoką apibrėžia: „Sveikata – tai fizinė, dvasinė ir socialinė gerovė, o ne tik ligos ar negalios nebuvimas.“ Pagal LR Sveikatos sistemos įstatymą „Sveikata – asmens ir visuomenės fizinė, dvasinė ir socialinė gerovė“. Remiantis šiais apibrėžimais, bei lyginant juos su Vilniaus Universiteto atlikto tyrimo rezultatais, nes daugiau jokių mokslinių tyrimų Lietuvoje šia tema nebuvo atlikta, arba bent oficialiai publikuota nebuvo, kyla pagrįsti klausimai dėl Vyriausybės priimtų sprendimų skaidrumo, jų pasekmių ir galimos žalos įvertinimo, atsakomybės ir tarimosi bei bendradarbiavimo su visuomene ir moksleivių tėvais.

Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro 2020m. gruodžio 23 d. pateiktoje ataskaitoje, analitinėje publikacijoje „Vaikų ir mokyklos vaidmuo COVID-19 plitime“ pateikiama išsami analizė, paremta ES valstybėse narėse atliktais stebėjimais ir tyrimais. Viena iš šios ataskaitos išvadų yra neginčytinai įrodyta, jog „neigiamas mokyklų uždarymo poveikis vaikų fizinei, psichinei sveikatai ir švietimo kokybei, taip pat ekonominis poveikis visuomenei, persveria naudą“.

Remiantis tarptautiniais tyrimais yra visiškai aišku, kad neturime teisės daugiau eksperimentuoti su mūsų vaikų ir mokytojų sveikata. Apart minėtų psichologinių ir socialinių nuotolinio mokymosi problemų, konstatuojama ir visa eilė kitų fizinės bei psichosomatinės sveikatos sutrikimų taip pat keliančių didelį susirūpinimą. Tai ligos susietos su judėjimo ir fizinio aktyvumo trūkumu, akių ligos ir laikysenos sutrikimai, apatijos ir depresijos simptomai, viršsvoris ir mitybos sutrikimai bei daugybė kitų sveikatą žalojančių faktorių.

Vyriausybės priimti sprendimai kelia dideles ir pagrįstas abejones, kadangi net elementari įvykių chronologija demonstravo, jog statistiniai susirgimų rodikliai rugsėjo-gruodžio mėnesiais, kuomet pradinį mokyklų veiklą vyko sklandžiai, jokios įtakos COVID-19 teigiamų testavimų skaičiaus augimui neturėjo. Priešingai, nors pradinės mokyklos nebeveikė nuo gruodžio 14 d., susirgimų pikas augo dėl „prieškalėdinių“ apsipirkimų bumo ar kitų, niekaip su mokyklomis nesusijusių faktorių.

Apibendrinant šią dalį, galima tik viena paprasta išvada, kad mokyklų uždarymas turėjo, turi ir turės milžiniškas neigiamas pasekmes visai švietimo sistemai, visiems mūsų vaikams ir visai mūsų valstybei. Priimti sprendimai nepagrįsti, priimtų sprendimų pasekmės nėra deramai įvertintos ir net sunku prognozuoti kokią tai turės įtaką ilgalaikėje perspektyvoje mūsų vaikams ir bendrai šalies ateičiai.

II. Moksliniais tyrimais pagrįsti argumentai.

Šiuo sudėtingu laikotarpiu stebime populistinę situaciją, kuomet spaudoje ir masinės informacijos priemonėse vyksta spekuliacinio, o kartais visiškai „antimokslinio“ pagrindo diskusijos. Tuo tarpu švietimo sistemos ekspertinių išvalgų, rekomendacijų ar bendrai mokslinio pagrindo informacijos šia tematika Lietuvoje praktiškai nėra.

Remiantis viešai prieinama informacija bei atlikus naujausių pasaulinių mokslinių skelbiamų tyrimų analizę, pateikiame apibendrintas išvadas.

1. Mokyklų uždarymas neturi jokios teigiamos įtakos epidemiologinei situacijai šalyje ir ar jos kontrolei.
2. Mokyklų uždarymas sukelia reikšmingų socialinių, ekonominių ir su psichinės bei fizinės sveikatos problemomis susijusių pasekmių.
3. Mokyklų uždarymas ir įvestas nuotolinis mokymasis turi neigiamas pasekmes socialiai pažeidžiamoms moksleivių grupėms.
4. Mokyklų uždarymas turi ekonominį ir socialinį poveikį šeimoms, ypač auginančioms pradinį klasių amžiaus vaikus, o taip 12-ose klasėse besimokančių moksleivių šeimoms.

5. Nuotolinis mokymasis neatitinka pedagoginės didaktikos principų, jos taikymas nėra pagrįstas jokiais mokslo pagrindais įrodymais, ji negali būti vertinama, kaip alternatyvi/pakaitinė, todėl ji negali būti taikoma moksleivių ugdyme.
6. Neformalaus ugdymo sistemos uždarymas jau turi ir turės ilgalaikes neigiamas pasekmes bei įtakos vaikų ir jaunimo fizinę ir psichinę sveikatą.
7. Karantinas ir jo priemonės yra taikomos tam, kad atskirti sergančius asmenis ir apsaugoti nuo užsikrėtimo sveikus. Tuo tarpu kritiškai didžioji dalis mokslinių tyrimų įrodo, kad vaikų grupėje, ši priemonė neturi jokios profilaktinės ir prevencinės reikšmės. Apskritai, karantino priemonės taikymas sveikiems asmenims yra nelogiškas, netikslingas ir pažeidžiantis pamatines žmogaus teises.
8. Švietimo sistemos svarbą tėvų, vaikų, šeimų ir valstybės gerovei, geriausiai iliustruoja JAV atliktas tyrimas. Nustatyta, kad jau rudenį į mokyklas vaikai atėjo vidutiniškai nuo mokymosi programos atsilikę 3-imis mėnesiais. Didžiausias neigiamas mokymo sutrikimų poveikis lingvistinėms, matematinio – loginio mąstymo, socialinio – emocinio intelekto patirtinėms žinioms ir įgūdžiams. Kuo aukštesnė moksleivių klasė (III, IV, V), tuo didesnis neigiamas karantino ir nuotolinio ugdymo poveikis. Lyginant su ankstesniais metais, penktokai įsisavino tik 40-50% informacijos. Kai kurie pradinukai net neišmoko skaityti ir rašyti.
9. Visi vaikai turi vienodas teises į mokslą, švietimą ir kultūrą, todėl mokyklų uždarymas, neformalaus ugdymo sustabdymas, kultūros renginių ir įstaigų nedarbas tiesiogiai pažeidžia pamatines žmonių teises.
10. Vyriausybės 2020-12-19 d. sprendimas pažeidžia LR Sveiktos įstatymą, LR Švietimo įstatymą, LR Konstituciją ir Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją.

Priede pateikiamos mokslinės literatūros nuorodos, kuriomis remiantis grindžiame esamos situacijos problematiką ir teikiame faktais pagrįstus argumentus. Reikalaujame, kad Vyriausybė priimdama sprendimus, susijusius su švietimu ir ugdymo proceso organizavimu, tai atliktų skaidriai ir objektyviai, remtūsi Lietuvos ir pasaulio mokslininkų tyrimais ir rekomendacijomis, plačia medikų, psichiatrų, švietimo ir tėvų bendruomenių ekspertine nuomone, praktine patirtimi ir išvadomis, tartūsi su tėvais, kaip didžiausia ir labiausiai susijusia visuomenės dalimi, kad sprendimų priėmimo diskusija bus atvira, konstruktyvi, vieša ir skaidri.

III. Reikalavimai priimti svarbius sprendimus.

1. Nedelsiant nutraukti mokyklų uždarymą ir grįžti prie normalaus kontaktinio švietimo ir ugdymo proceso atstatymo.
2. Nedelsiant nutraukti nuotolinį mokymosi procesą, kuris nėra jokia protinga alternatyva tiesioginiam (kontaktiniam) mokymosi procesui
3. Nuo vasario 1 d. leisti 1-8 klasių moksleiviams grįžti mokytis į mokyklas.
4. Parengti efektyvų, pagrįstą ir konkretų veiksmų planą dėl 9-12 klasių moksleivių sugrįžimo mokytis į mokyklas.
5. Suformuoti švietimo sistemos ekspertų, mokytojų ir tėvų organizacijų darbo grupes, kurios dalyvautų švietimo sistemos tobulinimo procesuose ir būtų įtrauktos į viešą problemų sprendimų priėmimą.
6. Įpareigoti atitinkamas mokslines institucijas atlikti įvairiapusius tyrimus, siekiant įvertinti nuotolinio mokymosi žalą ir pasekmes.
7. Remiantis išvadomis parengti švietimo sistemos veiksmingų gerinimo priemonių planą, siekiant kompensuoti patirtus ugdymo praradimus ir atitinkamą finansavimą, kuris užtikrintų ilgalaikį jų įgyvendinimą.
8. Parengti kontrolės mechanizmą, kuris užtikrintų šių priemonių įgyvendinimą ir periodinį, viešą bei skaidrų pasiektų rezultatų pristatymą visuomenei.

387 m. pr. m. e. Platonas įkūrė akademiją, kurioje buvo dėstomos tokios disciplinos, kaip matematika, astronomija, gamtos pažinimas, poetika, retorika, mechanika, filosofija ir kitos. Tai buvo ne tik pirmą švietimo įstaigą Europos istorijoje, bet ir viena iš ilgiausiai kada nors egzistavusių švietimo įstaigų pasaulyje. Gyvavusi 916 metų Platono akademija imperatoriaus Justiniano įsakymu buvo uždaryta 529 m.

„Laisvas žmogus nė vieno mokslo neturi mokytis vergiškai, prievarta sielai įkaltos žinios yra netvirtos“.

Per 916 metų nei vidinės kovos, nei karai, nei hunai, nei varvarai neprivertė bent vienai dienai uždaryti tuometinės mokslo šventovės.

Mūsų vaikai dėl mokyklų uždarymo ir visuotinių karantino ribojimų jau prarado puse savo gyvenimo metų. Neiššvaistykime Lietuvos Vaikų gyvenimo! Nepalikime Lietuvos Vaikų išsilavinime neužgydomos žaizdos kuri lydėtų juos visą likusį gyvenimą!

Lietuvos tėvų forumo tarybos pirmininkas

Darius Trečiakauskas

+370 678 25555

info@tevuforumas.lt

Mokslinės literatūros sąrašas:

1. W John Edmunds. Finding a path to reopen schools during the COVID-19 pandemic. (2020). *The Lancet Child & Adolescent Health*. VOLUME 4, ISSUE 11, P796-797, Elsevier. DOI: [https://doi.org/10.1016/S2352-4642\(20\)30249-2](https://doi.org/10.1016/S2352-4642(20)30249-2).
2. Stefan Flasche, W John Edmunds. The role of schools and school-aged children in SARS-CoV-2 transmission. (2020). *The Lancet Infectious Diseases*. ISSN 1473-3099. DOI:[https://doi.org/10.1016/S1473-3099\(20\)3092](https://doi.org/10.1016/S1473-3099(20)3092)
3. Prof Russell M Viner, Simon J Russell, Helen Croker, Jessica Packer, Joseph Ward, Claire Stansfield, et al. School closure and management practices during coronavirus outbreaks including COVID-19: a rapid systematic review (2020). *The Lancet Child & Adolescent Health* .VOL. 4, ISSUE 5, P397-404, MAY 01, 2020. Elsevier. DOI:[https://doi.org/10.1016/S2352-4642\(20\)30095-X](https://doi.org/10.1016/S2352-4642(20)30095-X)
4. Sharif A Ismail, Vanessa Saliba, Jamie Lopez Bernal, Mary E Ramsay, Shamez N Ladhani, SARS-CoV-2 infection and transmission in educational settings: a prospective, cross-sectional analysis of infection clusters and outbreaks in England, *The Lancet Infectious Diseases*, 2020, ISSN 1473-3099, [https://doi.org/10.1016/S1473-3099\(20\)30882-3](https://doi.org/10.1016/S1473-3099(20)30882-3). (<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1473309920308823>)
5. Somekh I, Shohat T, Boker LK, Simões EAF, Somekh E. Reopening Schools and the Dynamics of SARS-CoV-2 Infections in Israel: A Nationwide Study. *Clin Infect Dis*. 2021 Jan 18;ciab035. doi: 10.1093/cid/ciab035. Epub ahead of print. PMID: 33460434. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/33460434>
6. Edwards DA, Man JC, Brand P, Katstra JP, Sommerer K, Stone HA, Nardell E, Scheuch G. Inhaling to mitigate exhaled bioaerosols. *Proc Natl Acad Sci U S A*. 2004 Dec 14;101(50):17383-8. doi: 10.1073/pnas.0408159101. Epub 2004 Dec 6. PMID: 15583121; PMCID: PMC536048. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/15583121>
7. Ieva Daniūnaitė, Inga Truskauskaitė-Kunevičienė, Monika Kvedaraitė, Austėja Dumarkaitė, Odeta Geleželytė, Ieva Norkienė, Paulina Želvienė, Evaldas Kazlauskas. MOKINIŲ PSICHOLOGINĖ SAVIJAUTA COVID-19 PANDEMIJOS METU. Tyrimais grįstos rekomendacijos mokykloms ir mokiniams. (2020). Vilniaus universitetas, Psichologijos institutas, Psichotraumatologijos centras. <https://www.nsa.smm.lt/wp-content/uploads/2020/11/Rekomendacijos-mokykloms-ir-mokiniams.pdf>
8. Jasmina Panovska-Griffiths, Cliff C Kerr, Robyn M Stuart, Dina Mistry, Daniel J Klein, Russell M Viner, Chris Bonell, Determining the optimal strategy for reopening schools, the impact of test and trace interventions, and the risk of occurrence of a second COVID-19 epidemic wave in the UK: a modelling study, *The Lancet Child & Adolescent Health*, Volume 4, Issue 11, 2020, Pages 817-827, ISSN 2352-4642, [https://doi.org/10.1016/S2352-4642\(20\)30250-9](https://doi.org/10.1016/S2352-4642(20)30250-9). (<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2352464220302509>)
9. Kristine Macartney, Helen E Quinn, Alexis J Pillsbury, Archana Koirala, Lucy Deng, Noni Winkler, Anthea L Katelaris, Matthew V N O'Sullivan, Craig Dalton, Nicholas Wood, D Brogan, C Glover, N Dinsmore, A Dunn, A Jadhav, R Joyce, R Kandasamy, K Meredith, L Pelayo, L Rost, G Saravanos, S Bag, S Corbett, M Staff, K Alexander, S Conaty, K Leadbeater, B Forssman, S Kakar, D Dwyer, J Kok, K Chant, Transmission of SARS-CoV-2 in Australian educational settings: a prospective cohort study, *The Lancet Child & Adolescent Health*, Volume 4, Issue 11, 2020, Pages 807-816, ISSN 2352-4642, [https://doi.org/10.1016/S2352-4642\(20\)30251-0](https://doi.org/10.1016/S2352-4642(20)30251-0). (<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2352464220302510>)

10. Bao, X., Qu, H., Zhang, R., & Hogan, T. P. (2020). Modeling Reading Ability Gain in Kindergarten Children during COVID-19 School Closures. *International journal of environmental research and public health*, 17(17), 6371. <https://doi.org/10.3390/ijerph17176371>
11. Emma García and Elaine Weiss. (2020). COVID-19 and student performance, equity, and U.S. education policy. Economic Policy Institute. <https://www.epi.org/publication/the-consequences-of-the-covid-19-pandemic-for-education-performance-and-equity-in-the-united-states-what-can-we-learn-from-pre-pandemic-research-to-inform-relief-recovery-and-rebuilding/>

Kiti informacijos šaltiniai:

12. Global monitoring of school closures (interaktyvus žemėlapis). - The UNESCO Institute for Statistics (UIS). 2021. <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>
13. Adverse consequences of school closures. UNESCO, 2020: <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse/consequences>
14. Arguments against school closures during the coronavirus (COVID-19) pandemic, 2020. [https://ballotpedia.org/Arguments_against_school_closures_during_the_coronavirus_\(COVID-19\)_pandemic,_2020](https://ballotpedia.org/Arguments_against_school_closures_during_the_coronavirus_(COVID-19)_pandemic,_2020)
15. UPDATE 1-Some children in Poland will go back to school next week. (2021) The Thomson Reuters. <https://www.reuters.com/article/health-coronavirus-poland/update-1-some-children-in-poland-will-go-back-to-school-next-week-idUSL8N2JM5DI>
16. Emma Dorn, Bryan Hancock, Jimmy Sarakatsannis, Ellen Viruleg. COVID-19 and learning loss—disparities grow and students need help. (2020). Public & Social Sector Practice. McKinsey and Company. <https://www.mckinsey.com/industries/public-and-social-sector/our-insights/covid-19-and-learning-loss-disparities-grow-and-students-need-help>
17. Lala Tanmoy Das, Briana Christophers, Robert Romanzi,. Keeping Schools Closed Next Fall Could Worsen Science’s Diversity Problem. (2020). *Scientific American*. <https://www.scientificamerican.com/article/keeping-schools-closed-next-fall-could-worsen-sciences-diversity-problem/>
18. DEREK NEWTON. (2020). Another problem with shifting education online: cheating. *The Hechinger Report*. <https://hechingerreport.org/another-problem-with-shifting-education-online-cheating/>
19. UNICEF: INCREASED RISKS FOR CHILDREN DUE TO MEASURES TO CONTAIN CORONAVIRUS. (2020). <https://www.unicef.de/informieren/aktuelles/presse/2020/risiken-fuer-kinder-bei-eindaemmungdes-coronavirus/213060>

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija 188604574, Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Gedimino pr. 11
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL JŪSŲ KREIPIMOSI
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-02-03 Nr. S-279
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Nijolė Putrienė, patarėja, Socialinės politikos grupė
Sertifikatas išduotas	NIJOLĖ PUTRIENĖ, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-02-01 10:03:55 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-12-11 09:07:31 – 2022-12-10 09:07:31
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Rūta Rinkevičiūtė, vyriausioji specialistė, Vyriausybės posėdžių organizavimo skyrius
Sertifikatas išduotas	RŪTA RINKEVIČIŪTĖ, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-02-01 10:08:56 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-01-09 10:28:47 – 2022-01-08 10:28:47
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Eglė Neciunskienė, grupės vadovė, Socialinės politikos grupė
Sertifikatas išduotas	EGLĖ NECIUNSKIENĖ, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-02-01 10:26:46 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-04-15 10:35:06 – 2022-04-14 10:35:06
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Alminas Mačiulis, Vyriausybės kanclerio pavaduotojas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija
Sertifikatas išduotas	ALMINAS MAČIULIS, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-02-01 10:50:18 (GMTZ)
Parašo formatas	XAdES-X-L
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-02-01 13:01:24 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2018-11-22 17:12:28 – 2021-11-21 17:12:28
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Giedrė Balčytytė, Vyriausybės kanclerė, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija

DETALŪS METADUOMENYS

Sertifikatas išduotas	GIEDRĖ BALČYTYTĖ, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-02-03 11:50:20 (GMTZ)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-12-15 09:03:54 – 2023-12-15 09:03:54
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DIVIS, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija, į.k.188604574 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-12-27 14:02:02 iki 2021-12-26 14:02:02
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų informacijos ir veiklos procesų valdymo informacinė sistema DIVIS, versija 3.5.41
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2021-02-03 13:57:00)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2021-02-03 13:57:01 Dokumentų informacijos ir veiklos procesų valdymo informacinė sistema DIVIS